

THE LITHUANIAN DAILY "LAISVE"

Published by Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc. Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

APŽVALGA

LIET. ATSTATYMO BENDROVĖ SU "JEF" "GALI", "SU LAIKU".

Brooklyniskė tautininkų taradaika mikčioja: "Vienybė" rašė ne apie Lietuvos Atstatymo Bendrovės bankrutą, bet apie uždraudimą šėrus pardavinėti.

"L." SKAITYTOJŲ SUSIRINKIMELIAI.

Bayonnes, N. J., draugai sakosi galėsiu surinkti "Laisvė" kokią šimtinę prenumeratomis ir šėrais. Tada galėtų padaryti ne tik Bayonnes, bet ir kitų vietų draugai, — jeigu tik neužmirštų, jeigu tik pagalvotų apie savo dienraščio svarbą.

Atdūsis iš Argentinos

Neseniai iš Lietuvos nuvykęs Argentinos B. rašo iš Buenos Aires savo gimnazičiams S. niams ir Lawrence, Mass.: "Aš dabar dirbu prie gelžinkelio. Uždirbu 3 pesus į dieną. Darbo diena—8 valandos. Už valgį išskaito į pesą, tai gaunu tik 2 pesus. Dirbu ir ačiūnui dieviui, kad gavau nors tokį darbą: visgi dabar žmogus gali kol kas gyvastį palaikyti."

Darbininkų kova

Jau aštuonios savaitės, kaip streikuoja Chicagoje 300 kriaučių, Amalgameitų kompanijos narių, prieš Internacinial Tailoring Kompaniją. Sustreikavo todėl, kad kompanija užsispyrė išliuti iš savo dirbtuvių uniją ir, žinoma, numušti mokesnį ir pabloginti kitas darbo sąlygas.

CHICAGOS UNIJUSTŲ KOVA

Jau aštuonios savaitės, kaip streikuoja Chicagoje 300 kriaučių, Amalgameitų kompanijos narių, prieš Internacinial Tailoring Kompaniją. Sustreikavo todėl, kad kompanija užsispyrė išliuti iš savo dirbtuvių uniją ir, žinoma, numušti mokesnį ir pabloginti kitas darbo sąlygas.

Senas Maskvietis.

Motinos Laiškas apie Sūnaus Tarnavimą Lietuvos Armijoje

Motina rašo iš Lietuvos laiško savo sūniui J. B. ir Binghamton, N. Y. (vienas jos sūnus tarnauja Lietuvos kariuomenėje Klaipėdos krašte): "Nelaimingas mano gyvenimas; nieks taip širdį nespaužia, kaip mano sūnelių likimas. Gaunu laiška nuo Broniaus—nieks daugiau nėra, kaip tik neapsakomus savo vargus; ir iš tikro baisiai blogas kariuomenės gyvenimas. Valdžios užlaikymu negali visai trivoti, o iš namų ir negalima ištekti pinigų. Maisto nelabai galima nusijoti; vis pinigų praso; įdėsiu jums šį antrašlį, tai jūs jau parašykite laiška: kaip gauna laiška nuo savųjų, daug ramiau."

Kam Pirmiausiai Algos Išmokama

Ukmergė. — Iš rastų gatvėje pamestų Zemačių Vyskupijos Ukmergės Dekanato algų lapų nuo liepos iki 1 sausio 1920 m. matyti, kad to Dekanato 13 kunigų ir misionierių, tėvų Kazimierų algos jau išmokėtos už visą paskutinį šį 1920 m. pusmetį — srašuose jau parašyta apie algų gavimą.

Gaminami Jūrininkai

Susisiekimo ministerija mano pasiūlyti 16 jūrininkų mokyklos auklėtinių į užsienį praktikos darbams fūroj atlikti.

Atdūsis iš Argentinos

Neseniai iš Lietuvos nuvykęs Argentinos B. rašo iš Buenos Aires savo gimnazičiams S. niams ir Lawrence, Mass.: "Aš dabar dirbu prie gelžinkelio. Uždirbu 3 pesus į dieną. Darbo diena—8 valandos. Už valgį išskaito į pesą, tai gaunu tik 2 pesus. Dirbu ir ačiūnui dieviui, kad gavau nors tokį darbą: visgi dabar žmogus gali kol kas gyvastį palaikyti."

Atdūsis iš Argentinos

Neseniai iš Lietuvos nuvykęs Argentinos B. rašo iš Buenos Aires savo gimnazičiams S. niams ir Lawrence, Mass.: "Aš dabar dirbu prie gelžinkelio. Uždirbu 3 pesus į dieną. Darbo diena—8 valandos. Už valgį išskaito į pesą, tai gaunu tik 2 pesus. Dirbu ir ačiūnui dieviui, kad gavau nors tokį darbą: visgi dabar žmogus gali kol kas gyvastį palaikyti."

Atdūsis iš Argentinos

Neseniai iš Lietuvos nuvykęs Argentinos B. rašo iš Buenos Aires savo gimnazičiams S. niams ir Lawrence, Mass.: "Aš dabar dirbu prie gelžinkelio. Uždirbu 3 pesus į dieną. Darbo diena—8 valandos. Už valgį išskaito į pesą, tai gaunu tik 2 pesus. Dirbu ir ačiūnui dieviui, kad gavau nors tokį darbą: visgi dabar žmogus gali kol kas gyvastį palaikyti."

Atdūsis iš Argentinos

Neseniai iš Lietuvos nuvykęs Argentinos B. rašo iš Buenos Aires savo gimnazičiams S. niams ir Lawrence, Mass.: "Aš dabar dirbu prie gelžinkelio. Uždirbu 3 pesus į dieną. Darbo diena—8 valandos. Už valgį išskaito į pesą, tai gaunu tik 2 pesus. Dirbu ir ačiūnui dieviui, kad gavau nors tokį darbą: visgi dabar žmogus gali kol kas gyvastį palaikyti."

Atdūsis iš Argentinos

Neseniai iš Lietuvos nuvykęs Argentinos B. rašo iš Buenos Aires savo gimnazičiams S. niams ir Lawrence, Mass.: "Aš dabar dirbu prie gelžinkelio. Uždirbu 3 pesus į dieną. Darbo diena—8 valandos. Už valgį išskaito į pesą, tai gaunu tik 2 pesus. Dirbu ir ačiūnui dieviui, kad gavau nors tokį darbą: visgi dabar žmogus gali kol kas gyvastį palaikyti."

Atdūsis iš Argentinos

Neseniai iš Lietuvos nuvykęs Argentinos B. rašo iš Buenos Aires savo gimnazičiams S. niams ir Lawrence, Mass.: "Aš dabar dirbu prie gelžinkelio. Uždirbu 3 pesus į dieną. Darbo diena—8 valandos. Už valgį išskaito į pesą, tai gaunu tik 2 pesus. Dirbu ir ačiūnui dieviui, kad gavau nors tokį darbą: visgi dabar žmogus gali kol kas gyvastį palaikyti."

Atdūsis iš Argentinos

Neseniai iš Lietuvos nuvykęs Argentinos B. rašo iš Buenos Aires savo gimnazičiams S. niams ir Lawrence, Mass.: "Aš dabar dirbu prie gelžinkelio. Uždirbu 3 pesus į dieną. Darbo diena—8 valandos. Už valgį išskaito į pesą, tai gaunu tik 2 pesus. Dirbu ir ačiūnui dieviui, kad gavau nors tokį darbą: visgi dabar žmogus gali kol kas gyvastį palaikyti."

Atdūsis iš Argentinos

Neseniai iš Lietuvos nuvykęs Argentinos B. rašo iš Buenos Aires savo gimnazičiams S. niams ir Lawrence, Mass.: "Aš dabar dirbu prie gelžinkelio. Uždirbu 3 pesus į dieną. Darbo diena—8 valandos. Už valgį išskaito į pesą, tai gaunu tik 2 pesus. Dirbu ir ačiūnui dieviui, kad gavau nors tokį darbą: visgi dabar žmogus gali kol kas gyvastį palaikyti."

Atdūsis iš Argentinos

Neseniai iš Lietuvos nuvykęs Argentinos B. rašo iš Buenos Aires savo gimnazičiams S. niams ir Lawrence, Mass.: "Aš dabar dirbu prie gelžinkelio. Uždirbu 3 pesus į dieną. Darbo diena—8 valandos. Už valgį išskaito į pesą, tai gaunu tik 2 pesus. Dirbu ir ačiūnui dieviui, kad gavau nors tokį darbą: visgi dabar žmogus gali kol kas gyvastį palaikyti."

Sovietų Koncesijos ir Vokiečių Delegacija

Užsienio kapitalistai yra gavę šiek tiek koncesijų Sovietuose. — Koncesija — tai leidimas naudoti tulas kasyklas, girias ir kitokius gamtos turtais. — Gavę koncesijų kapitalistai turi Sovietams atsimokėti gatavais produktais bei pinigais; jie turi ir pakelti gamybą (produkcija) tokiose koncesijose.

Vokiečių darbo unijų delegacijai Maskvoj buvo parodyta skaitlinės, kad dar mažai koncesijų tėra duota užsienio kapitalistam. Jų kapitalai dar visai menką rolę telošia Sovietų pramonėje. Sovietų pramonė kratai kaltina Sovietus; saiko, būk suteikdami svetimiems kapitalistam pamatiniai svarbias koncesijas, Sovietai padarysiu tuos kapitalistus šalies šeimininkais. Bet Sovietų atstovai išaiškino Vokiečių unijistų delegacijai, jog Sovietai nedavė ir neduos pamatinų koncesijų kapitalistam; Sovietai niekad neleis jiem griežti pirmuoju smuiku šalies pramonėje. Svetimi kapitalistai visuomet bus laikomi tam tikrose ribose, ir niekad jie nevaldins nusveriamos rolės Sovietų ūkyje.

Pirm iškeliavimo iš Maskvos vokiečiai delegatai turėjo pilną savo pošeį, ir vienas balsiai nutarė pasiūsti telegramą Generalei Vokiečių Darbo Unijų Sąjungai, Breslau'o miesta, kur eina jos kongresas. Telegramo reikalauja, kad ta Vokiečių darbininkų organizacija pasiūstų ir Sovietus oficiale savo delegacija, kuri galėtų iširti, kaip stovi dalykai Sovietų Respublikoj; telegramoj taip pat reikalauja sumegsti tamprius ryšius tarp Vokietijos darbo unijų ir Sovietų unijų.

Trys ketvirtadaliai vokiečių unijistų delegacijos — socialdemokratų darbininkai, eiliniai unijų nariai. Savo akimis apžiūrėję Sovietus, jie tapo Sovietų draugais.

Senas Maskvietis.

Motinos Laiškas apie Sūnaus Tarnavimą Lietuvos Armijoje

Motina rašo iš Lietuvos laiško savo sūniui J. B. ir Binghamton, N. Y. (vienas jos sūnus tarnauja Lietuvos kariuomenėje Klaipėdos krašte): "Nelaimingas mano gyvenimas; nieks taip širdį nespaužia, kaip mano sūnelių likimas. Gaunu laiška nuo Broniaus—nieks daugiau nėra, kaip tik neapsakomus savo vargus; ir iš tikro baisiai blogas kariuomenės gyvenimas. Valdžios užlaikymu negali visai trivoti, o iš namų ir negalima ištekti pinigų. Maisto nelabai galima nusijoti; vis pinigų praso; įdėsiu jums šį antrašlį, tai jūs jau parašykite laiška: kaip gauna laiška nuo savųjų, daug ramiau."

Kam Pirmiausiai Algos Išmokama

Ukmergė. — Iš rastų gatvėje pamestų Zemačių Vyskupijos Ukmergės Dekanato algų lapų nuo liepos iki 1 sausio 1920 m. matyti, kad to Dekanato 13 kunigų ir misionierių, tėvų Kazimierų algos jau išmokėtos už visą paskutinį šį 1920 m. pusmetį — srašuose jau parašyta apie algų gavimą.

Gaminami Jūrininkai

Susisiekimo ministerija mano pasiūlyti 16 jūrininkų mokyklos auklėtinių į užsienį praktikos darbams fūroj atlikti.

Korespondencijų Iškraipymai

Vakarykščiame "L." numeryje išspausdinome drg. Petrovo-Petrulio laišką, kur jis skundžiasi, kad jo korespondencija netaip patalpinta, kaip ji buvo parašyta.

1. Vietoj atgalvio "Tš Reakcionierių Tarpo" išspausdinta "Tš Colorados Padangės".

Cia nieks nenorėjo draugo korespondento minties iškreipti. Kalta bus daugiau išgyvenusi lietuviškuose laikraščiuose korespondencijų atgalvių technika, kur užuot pažymėt atgalvių, kas atsitiko, paprastai pažymima vardas vietos, kur ta atsitiko.

2. Drg. P.-Petruelis primena, kad ir pora sakinių jo korespondencijoj netinkamai perdirta. Cia įvyko nukrypimas, skubiai mašinėle beperrašant korespondencija. Jeigu draugai korespondentai paliktų didesnius tarpus tarp eilučių, tai mažiau pasitaikytų panašių nukrypimų, nes būtų vietos pačiame rankraštyje šis tas pataisyti.

3. Drg. P.-P. korespondencijoj, tiesa, buvo pažymėta, kad

nieko neleistina išbraukt, kur kalbama apie Amerikos Darbininkų Partija. Ten buvo pažymėta, kad vienas draugas buvo atsinėšęs pusieta pluoštą raštų, kuriuos aplaikęs nuo mažumiečių, nurodančių didžiūmiečių klaidas ir mažumiečių teisingumą.

Netalpino "Laisvė" ne mažumiečių pranešimų apie didžiūmiečių atsinešimus į kuopas tos rūšies dokumentus. Tokių pranešimų nešytojų nėra pats "Worker's". Niekto gero iš jų nebūtų išėję. O dar nebuvo paskirtas nei laikas ir ginčam tarp didžiūmiečių ir mažumiečių.

Mes mielu noru įdėjome "L." d. Petrovo kritikos žodžius. Mums patinka draugai, kurie atvirai pasako apie pastebimus "L." trūkumus. Mes esame ir specialiai kvietę "L." skaitytojus ir bendradarbius išsireikšti, kas jiem mūsų dienrašty patinka, o kas ne. Bet kurie apie tai rašė, beveik visi tik tai pagyrė "Laisvę", gal iš klaidingai suprasto mandatumo. Mes pageidaujame draugiškos, atviros kritikos; mes mieliai priimame nurodymus, kaip padaryt laikraštį labiau mionom patraukiamą ir naudingesnį darbininkų judėjimui.

KUNIGŲ SESERYS IR PETRAUSKAS.

F. Virakas "Darbininkui" praneša, "kad Mikas Petrauskas rengiasi vesti vieno kunigo seserį Kaune".

Kodėl ne? Kunigai turi tiek atliekamą "seserų", kad jų gali užtekti visiem dievobaimingiems laisvamiam inteligentam. Be to, prieš šandieninės valdžios Lietuvoj kunigo "sesuos" — tai sykiu ir bilietas ir paspartas. Matyt, ir Petrauskų Mikas tatau, pagaliaus, suprato.

Vilnius (10 d. liepos).

Šiomis dienomis sumtas gūdų laikraščio "Iskra" renetų pavyzdžiai bus pristatomi daktoritis Hermanovičius ir pasodintas į kalėjimą. Suėmimo priežastis nežinoma. d.

JUOKAI NE JUOKAI

Kas šventesnis. Vieną kartą parašijim mokslainė minyška klaidai: —Ar tu žinai, kas yra šventesnis už kunigėlių? —Berniukas: — Nugi, ablas.

Minyška (papykus): — Kaip tu drįsti taip kalbėti, kad asilas būtų šventesnis už kunigėlių? —Berniukas: — Nugi, todėl, kad asilas nešė patį Kristų, o kunigėlis neša tik vargininko iškeptą blyną. Todėl asilas šventesnis.

Kas atpirko. Kunigas, atėjęs į parafinę mokslainė, ir pradėjęs vaikam uždavinėti klausimus. Priešs prie vieno vaiko, paklausia: —Kas atpirko? —Vaikas: — Ogi Judosius.

Kunigas: — Tu, versl, nežinai, — tai dievo sūnus Jezus Kristus, mirdamas ant kryžiaus, mus atpirko. —Vaikas: — Ar Jezus būtų numiręs, jeigu Judosius būtų neįsėdėjęs.

Kunigas (paraudęs): — Tu tylėk, velnio vaikė! —Bijūno žiedas.

Mergaitės. Dvi mergaitės ant gatvės bovijos su didelėmis žėlėmis. Atbėgus jų draugė, klausia, kur judvi gavotės tas lėles? —Mudviejų mamė mupuko.

—Ar jodvi gyvos? —Dar ne, bet kai pasaus, ir pasidarys, ges mes mano mamė sakė, kad mano irgi nupirko lėlę, o iš lėles pasidarys gyva. —Taj jūsų mamė durta. Mano mamė kai perka, tai stovi gyva.

Vaitų Viktoras. Džioksy Daraktorius Sabas. —Sei, vatstu mara vėju, dziokeriai? Ko susirūpinę tylyte? Kodel daraktorius džioksy nesunūciante? Ar tait baisiai surimėjote, ar sėrembėjote? Ar jum plūnė atbuko? Veik op, fellei. Kada jūs vieni kitiem džioksy suskreičite, tai tik kelė girdi. Bet kad jūs krečė, tait visas svietas girėdė. Jurs truli Daraktorius.

Ministerių Kabineto Kritika. Kaunas. — Elta praneša, kad teisingumo ministeris J. Tumėnas atsistatydinimo Smulkesnių žinių dar nėra.

Kaunas. — Ministeris pamininkas p. V. Petruelis šandien orlaiviu pro Klaipėdą išlėkė į Palangą pas valdžios prezidentą Laukianiną grįžtant pirmadienio rytą.

Kalami Sidabro Pinigai. Anglijos monetų rūmams išteikti Lietuvos sidabro monetoms kaloti modeliai. Monetoms kaloti modeliai, renetų pavyzdžiai bus pristatomi daktoritis Hermanovičius ir pasodintas į kalėjimą. Suėmimo priežastis nežinoma. d.

Plieno

Phildelphi džioksy Works; vis tuose plien apie 50,000 bininkai ne daviai uolia neusiorgan sunkūs, vie jimas, žvie ny, oras tv kų. Valan iki 6 vaka bet darbin kur pasidė venimo rei nių, verų. Man prisie, kartus, ant ban divi sav dirbtuo dv (graitas), gas" noria kabėjimus. riu reikali riu pagel rų suspaži rų tvarka kinas jo "p nesiau keli kalba ir pe po vieno bi Constitution "draugas" nusinėse. dėti į savo perspauju. Bet pasirod bėgo nei f mane atėjęs asinas tū suriko: —Kas atpirko? —Vaikas: — Tu, versl, nežinai, — tai dievo sūnus Jezus Kristus, mirdamas ant kryžiaus, mus atpirko. —Vaikas: — Ar Jezus būtų numiręs, jeigu Judosius būtų neįsėdėjęs.

Kunigas (paraudęs): — Tu tylėk, velnio vaikė! —Bijūno žiedas.

Mergaitės. Dvi mergaitės ant gatvės bovijos su didelėmis žėlėmis. Atbėgus jų draugė, klausia, kur judvi gavotės tas lėles? —Mudviejų mamė mupuko.

—Ar jodvi gyvos? —Dar ne, bet kai pasaus, ir pasidarys, ges mes mano mamė sakė, kad mano irgi nupirko lėlę, o iš lėles pasidarys gyva. —Taj jūsų mamė durta. Mano mamė kai perka, tai stovi gyva.

Vaitų Viktoras. Džioksy Daraktorius Sabas. —Sei, vatstu mara vėju, dziokeriai? Ko susirūpinę tylyte? Kodel daraktorius džioksy nesunūciante? Ar tait baisiai surimėjote, ar sėrembėjote? Ar jum plūnė atbuko? Veik op, fellei. Kada jūs vieni kitiem džioksy suskreičite, tai tik kelė girdi. Bet kad jūs krečė, tait visas svietas girėdė. Jurs truli Daraktorius.

Ministerių Kabineto Kritika. Kaunas. — Elta praneša, kad teisingumo ministeris J. Tumėnas atsistatydinimo Smulkesnių žinių dar nėra.

Kaunas. — Ministeris pamininkas p. V. Petruelis šandien orlaiviu pro Klaipėdą išlėkė į Palangą pas valdžios prezidentą Laukianiną grįžtant pirmadienio rytą.

Kalami Sidabro Pinigai. Anglijos monetų rūmams išteikti Lietuvos sidabro monetoms kaloti modeliai. Monetoms kaloti modeliai, renetų pavyzdžiai bus pristatomi daktoritis Hermanovičius ir pasodintas į kalėjimą. Suėmimo priežastis nežinoma. d.

ALGINIO VERGO GYVENIMAS

(Pabaiga.)
Plieno Vergavietėse.

Philadelphijoje yra milžiniškos darbininkų tautos Baldwin Locomotive Works; viso tos kompanijos tuose plieno milžiniuose dirba apie 50,000 darbininkų. Darbininkai neorganizuoti ir darbavimui uoliai daboja juos, kad nesuorganizuotų. Darbai yra sunkūs, vietomis didelis tarškėjimas, žviegimas įvairių masinių oras tvankus ir pilnas dulkių. Valandos ilgos, nuo 7 ryto iki 6 vakaro; mokesčiai maži; bet darbininkų nestokuoja, nes tur pasidėsi, badas ir kiti gyvenimo reikalai privaro alginio vergų ir čion kimština. Man prisiejo ten dirbti per du kartus, antru kartu vos išdirbiant dvi savaites. Atsitiko taip: dirbome dviese ant "drill press" (grąžtas), mano darbo "draugas" noriai leisdavosi į pasikalbėjimus su manim apie įvairius reikalus; jis net pareiškė savo pagėdavimus, kad jis norėtų susipažinti, kas tokia bolševizų tarpaka Rusijoje. Kad patenkins jo "pagėdavimus", aš atnešiau kelias brošiūras angliškai ir perdaviau jam; jį tarp viena buvo ir "The Russian Constitution". Mano darbo "draugas" paėmė, pačiavo ir nusiėmė. Maniau, kad pasidėsi ir savo kišeniui, nes aš jį perspėjau, kad nesivaištytu. Bet pasirodė kas kita. Neprelaigo nei 5 minutės, kaip pas mane atėjo "bosas", rankose nešė tas literatūra, ir piktai suriko: "Tu atnešei šituos pamfletus?" Maniau iš karto gintis, bet užpakalį jo stovėjo mano "draugas" ir piktai žiūrėjo į mane, todėl emiau šiaip šikintis: "Taip, aš nežinau, kas jose yra, nes jos yra angliškai, o aš nemoku skaityti angliškai literatūros. Man jas padavė koks tai žmogus ant gatvės, todėl aš jas daviau jam, kaip angliui." Bosas, o kartu ir tas darbininkas, užgriovė viena gerklė. Vėliau liepė eiti pasukti juos. Maniau, kad areštuoja, nes tikrai prieš tai buvo areštuoti keturi darbininkai, kurie dalino lapelius, agitaciją ir už uniją. Vienok įvyko kitaip. Atsivėdė mane į ofisą, "bosas" išpažinko visą istoriją, o tas elementas, su kuriu aš dirbau, patvirtino viską. Tuojau atsirado ir fotografuoti masina. Nuėmė kelius paveikslus, pamokėjo algą, gerai išplūdo ir išstūmė iš ofiso.

Taip tai saugoją plieno trus tas savo alginis vergas. Ir tas labai daug prisideda prie to, kad plieno darbininkai yra neorganizuoti.

pasidaryti, negu prie kitokių, paprastų darbų; vaduojasi tuo supratimu: "abiem gerai—ir bosui ir mes pasidarome alga." Ant vilnionių, jeigu visada dirbtų, tai alga būtų apie \$30 savaiti. Prie audimo dirba kaip vyrų, taip ir moterys ir visų mokesčiai yra nuo jardu.

Nežiūrint, kad "bosų" išnaudojimas yra didelis ir aiškus, tačiau organizavimosi darbas dar vis atsilieka, nes dar vis darbininkų didelė didžiama nesupranta to, kad susiorganizuoti būtų kur kas lengviau kovoti, turėti geresnes darbo sąlygas ir apginti savo reikalus.

Dabar vilnionių audėjai beverdiškus krizius. Tas atsitinka veikt kas vasara. Nesi pramonė išsivystė, technika pakilo, darbo našumas, padidėjo darbininkai, dirbdami nuo šimto per ilgą valandą prie didelio skubėjimo; greitai užpildė rinkas tavorais—ir vėl krizė. Padirbėjo kelius mėnesius—ir vėl keliu mėnesių "vakacijų" be duonos kashi.

Tarpe šilko audėjų padėtis yra kitokia. Imu N. miestelį. Čia darbininkų didelė didžiama dirba ant trejų staklių (o atsiranda ir tokių, kurie "progresuoja" jau ir ant ketverių). Daugelis dirbtuvių dirba dienomis ir naktimis. Mat, šilkas dabar yra madoj. Naktinis darbas yra sunkus, įkyrus, nes prieš audimo visada turi "turėti akis", visada žiūrėti, daboti. Naktinių darbininkų uždabris siekia apie \$40 savaiti, dieninių bus ant kokių \$10 mažesnis, nes dieniniams mažiau mokama už tą patį darbą. Padarymas didesnis algos dar nereikia, kad darbininkų padėtis yra lengva. Jeigu ir prie šilko dirbtų ant dvejų staklių, tai alga būtų visai maža. Dabar, prie trejų staklių, reikia smarkiai sukstis, tai yra, dirbti visą laiką be atsikvėpimo.

N. miestelio audėjai dar yra neorganizuoti ir toj linkmėj darbas progresyvių darbininkų, kaip ADP narių, taip ir jiems pritariančių, dar tikrai pradėtas. Šilko audėjai irgi organizuojasi į atskirą uniją, ir Associated Silk Workers of America. Jos centras yra Patersone ir ten per pereinamą metų ilgą streiką unija daugelyje dirbtuvių yra jau pripažinta.

Prie audimo yra didelis tauskėjimas. Tai yra ne lengva praprasti, o dar sunkiau mokytis, nes negalima susikalbėti. Audėjų yra uždavinys organizuoti ir profsąjungą! O vėliau jungtis visoms toms profsąjungoms į vieną profsąjungą tos pramonės, nes mūsų išraiškys, išblaškytos mažos ir tarp savęs dar kovojančios profsąjungos negali sekmingai kovoti prieš suvienytas išnaudotojų jėgas.

Audėjai tikrai organizuodami galės sekmingai kovoti už savo reikalus ir tikrai per organizaciją galės turėti geresnes darbo sąlygas ir geresnį gyvenimą. Gi imdami didesni skaičių staklių, siekdami prie didesnio tuo būdu uždabrio, tikrai darbdaviams neša didesnę naudą, pelną ir dar duoda aniems proga įvesti daugiau staklių sistemą, kas yra blėdiną darbininkų klasę.

Profsąjunga, kaip kitų šakų, taip ir mūs (audėjų), yra klasių kovos įrankis prieš darbdavus darbinavietėje, įrankis, su kuriu pagelba tikrai galima apginti savo reikalus dabartinėje kapitalistinėje tvarkoje. Profsąjungai, esant nerodytais keliais ir remiant politinę darbininkų klasę partiją, galima siekti prie galutinio pasiluosavimo iš alginės kapitalistinės vergijos.

Algins Vergas (V. S. B.).

Nusišovė Pašto Valdininkas

Šiomis dienomis Marviankoje (ties Kaunu) nusišovė buvęs pašto valdininkas Z., kuris neseniai tapo pašalintas iš vietos už girtuokliavimą.

Pagavo Plėšiką
Kaunas. — Policija sulaukė Klaipėdos gatvė plėšiką Isaką Basaką, pernai pabėgusį iš teismo. Jis ilgą laiką buvo Vilniuje ir neseniai vėl grįžo Kaunan.

Ką Aš Patyriau apie Darbus Tabako Ūkė ir Blekinių Fabrike ir pas Henry Fordą

(Pabaiga.)

Aš atvykau į Amerika 1924 metuose pavasaryj. Pirmą darbą gavau ūkyje prie tabako suvimo; tai rodos, kad jau ne sveikatos neliks, besukubinant; nėra nė kada atsigerti; rankas susidurskėme bausiausiai; tai namie užsirašiojome pirštus, kad tik galėjus daugiau uždirbti, bet nebuvo daugiau galima uždirbti, kaip du dolerių į dieną, ir bosai vis niurna, kad negerai susitū. Katros su jais glamonėjasi, tai toms nieko nesako; ir daugiausia darbo lietuvių ir juodųjų. Lietuvių buvo dievų mylinčiai, bet jau jų kalbų ūjaurumas, tai man bausiu buvo ir klausyti. O man, kaipp Lietuvių negėrėjusiai bjaurių kalbų, tai buvo labai koku.

Vėliau gavau darbą šilkų audinijoje, tai ten nebuvo jau taip bausis darbas, ale kalbos nemokantčiai atrodė, kad Lietuvoj buvo daug geriau. Bet padirbus apie 6 mėnesius prisiejo apleisti miestą M., Conn., ir nukeliauti į kita. Kaip tik atvažiuavau ten, tai jis man atrodė pragaru—dūmai ir smarkieji taisyti, kad negali nė kvapatu atgauti; o kitas man labai bausis dalykas buvo, kad pas dirbtuves pristojė tūkstantiniai darbininkų ir laukia, kad kas suteiktų jiems laime, tai yra, duotų darbą. Ir aš turėjau proga tos laimės ragauti; tai negali nė apskaityti to darbo bausis. Gavau darbą "kenų" (blekinių) dirbtuvėj, kur "kenų" dirba del visokių kvarbių ir aliejų. Mano darbas buvo kenus dažyti į cina. Tas cinas verdantis ant gezo, tai keną reikia kišti į tą ciną, iš kurio visa smarvė ir karštas gezo garas eina tiesiai į burną; tai veidas, rōdos, ugniję dega, o iš akių ašaros byra; o skubinti reikia labai, ba yra į liniją, sustatyta. Tad, vos galėjau išdirbti porą savaitių. Kiti sakė, kad ir taip gerai, kad porą savaitių trivijau, bet nuo to darbo prisiejo sirtgi apie porą savaitių. O už tą pekliską darbą mokojo 27 centus valandai. Darbininkai apie reikalavimą geresnių darbo sąlygų ir organizaciją nieko nekamba; sako, negali apie tai kalbėti, arba darbo neteksi. Abelnai tame mieste darbininkai daugiau nieko nežino, tik bažnyčią ir stiklelių organizaciją.

O mano vyras tai ir perėjo daug dirbtuvių tame D. mieste, norėdamas gauti tinkamesnį ir pastovesnį darbą; tai ir papsakojė bausių dalykų, kad bosai D. mieste yra daug žiauresni, negu Naujojoj Anglijoj: čia jiems nesisarmatija šaukti ant darbininko, kad skubintum; sako, jeigu tu nesukubinti, tai tūkstantčiai į tavo vietą laukia už dirbtuves vartų.

Bet pasitaikė proga ir Fordo rojaus paragauti, kaip kad yra skelbiama visuose Amerikos laikraščiuose, kad Fordas labai gerai užlaikąs savo darbininkus. Bet kaip aš patyriau, tai kaip sykis viskas yra atbulai. Fordo darbininkas yra taip kaip Lietuvoj arklys pakinkytas ir žydo vežimą tavorinj; nors tas arklys veža, kiek tik gali, o žydas vis tiek su botagu muša per šonus; tai taip yra ir pas Fordą. Žmogus dirba tiek, kiek tik jo spēkos išgali, o formanas vis šaukia, kad skubintum; o jeigu pasitaiko, kad darbininką užmuša ar sužeidžia, tai jeigu nematysi, kada sužeidė, tai ir nežinysi, nes yra labai nuo darbininkų slepiama, ir laikraščiai nieko apie tai nerašo; o tokiu nelaimiu yra labai daug.

Sintautų Lietuvaitė.

KAUNO MIESTO MUZEJUS

Kauno miesto valdybos muzejus komisija pradėjo tvarkyti Kauno miesto muzejų. Muzejų bus perduota visa eilė senovinių lietuvių raštų, planų, paveikslų ir įvairių daiktų, esančių dabar valdžios įstaigų ir miesto valdybos žinioje.

DARBININKŲ (KOMUNISTŲ) PARTIJOS INDUSTRIŠNIS DARBAS

(Pabaiga.)

7. ORGANIZAVIMAS NEORGANIZUOTŲ DARBININKŲ.

Jungtinės Valstijose šiandien tėra keturi milijonai organizuotų darbininkų, tuo tarpu penkiolika milijonų industrinių darbininkų ir dar keli milijonai laukų darbininkų tebestovai už darbo unijų sienų ir sudaro neorganizuotą armiją. Kampanija už suorganizuojamą neorganizuotų, vedama esamose darbo unijose, taipgi organizuojant naujas unijas ten, kur jų dar nėra, yra būtina ir reikalinga dalis mūsų veikimo darbo unijose. Tokia kampanija turi būt tampriai sujungta su ekonominiais darbininkų reikalavimais.

Kaip tik tie darbininkai, kurie dirba augint mechanizuosie pramonėse, ir del tų sąlygų, kušiose jiems tenka dirbti, greičiau pasiduos komunistų įtakai, kurie randasi efišse neorganizuotų darbininkų. Kas liečia darbo unijas, tai dabartinės sąlygos Jungtinės Valstijos labai palankios j tas sąlygas, kokios buvo Anglijoj apie dvidešimt penki metai tam atgal. Tenai irgi reakcinė darbo unijų burokratija kontroliavo darbo unijas ir priešinosi visokiems progresyviams žygiams kovojose su darbdaviais. Tiktai tada Anglijos darbo unijos permainė savo politiką ir suorganizavo darbo partiją, tiktai tada industrinis partizmas išsivystė, kada pasistūmėjo pirmyn "naujasis unijumas", kuris pasirodė pagelba suorganizavimo planiųjų masių, kurios pirmiau buvo neorganizuotos.

Suorganizavimas milijonų darbininkų tokiose pramonėse, kaip plieno, gumo, automobilių ir tt., inėj į Amerikos darbo unijų judėjimą naujos ir karingos dvasios ir labai padidins mūsų Partijos įtaką ir pagelbės mums ateikti mūsų tikslą: laimėt organizuotas mases del revoliucinės komunistinės kovos.

8. DIRBTUVIŲ KOMITETAI.

Darbininkų Partija varys aktyvą kampaniją už suorganizuojamą dirbtuvių komitetų industrijoje abelnai. Tokius komitetus rinkis visi tam tikros pramonės darbininkai jiems atitinkamoje dirbtuvėse, neatsižvelgiant ir tų. Dirbtuvių komitetai bus ta priemonė, kuri suvienys darbininkus įvairiose dirbtuvėse, kaip unijistus, taip neunijistus. Dirbtuvių delegatai išreikš darbininkų reikalavimus ir bus pamatas bendrai kovai prieš kapitalizmą. Dirbtuvių komitetai turi būti panaudojami organizavimui neorganizuotų darbininkų. Vienas iš vyriausių darbų mūsų Partijos dirbtuvių branduolių, tai bus sudarymas dirbtuvių komitetų ir parėmimas jų organizavime neorganizuotų darbininkų j darbo unijas.

9. AMALGAMACIJA.

Kampanija už suvienijimą amatinių unijų ir pramonines unijas turi būt varoma pirmyn su dideliu pasiryžimu. Aktyvaudoje griežto šalinimosi iš pusės darbo unijų burokratijos, tačiau reikia, kad amalgamacijos kampanija būtų konkretė. Jinai turi būt tampriai surišta su kasdieniniais darbininkų kovomis ir aiškiai sujungta su ekonominiais jų reikalavimais. Tą judėjimą reikia daugiau įtempti ir praplėsti, idant suvedes jį arčiau su tuojautiniais darbininkų reikalais. Dirbtuvių komitetai ir dirbtuvių branduoliai savo veikime turi visados turėti omenyje reikalingumą suvienyti amatinės darbo unijas j pramonines unijas.

10. INTERNACIONALAS.

1. Reakciniai Amerikos Darbo Federacijos vadai panaudoja savo įtaką pavergimui Meksikos, Centrinės ir Pietinės Amerikos darbo unijų po programa amerikoniško imperializmo vakarinio sauzemio išplatysimo. Per savo industrinį departamentą Darbininkų Partija turi įsteigti su tomis unijomis ir stengtis ištraukti jas iš po Amerikos Darbo Federacijos burokratų vadovybės ir atvesti j karingą kovą, bendrai su kairiuoju bloku šios šalies darbo unijų, prieš Amerikos imperializmą.

2. Judėjimas už pasaulinę darbo unijų vienybę, kurį pradėjo Rusijos darbo unijos bendrai su Anglijos unijomis, ir kurį užgėrė Raudonasis Darbo Unijų Internacionalas, suteikia tikrąją proga kampanijai prieš reakcinę vadovybę Amerikos Darbo Federacijoje. Net ir Amsterdamas (t. y., Tarptautinė Darbo Unijų Federacija, kurios raišnė yra Amsterdamo ir kuriai vadovauja socialistai) buvo perdaug "radikaliska" Gomperso mašinai. Mūsų pareiga supažindinti šios šalies darbo unijų judėjimą su judėjimu už pasaulinę darbo unijų vienybę ir kovoti už Amerikos unijų prisidėjimą prie tarptautinės konferencijos, kuri suvienytų darbo unijas visų kraštų.

3. Mes taip pat turime kovoti už parėmimą angly-rusų komiteto ir už įvairių nacionalių unijų prisidėjimą prie Tarptautinės Federacijos (Amsterdamo Internacionalo) joms atitinkamoje pramonėse.

4. Canados autonomija. Partija turims Canados darbo unijų judėjimą už autonomiją (teise savo reikalus tvarkyti) viduje Amerikos darbo unijų. Šitos autonomijos forma turi būti tokia: visose Amerikos unijose, kurios turi savo kuopas Canadoje, turi būt įsteigtos canadines sekcijos; tos sekcijos susivienija Canados darbo unijose ir darbo kongrese, ir turi pilna teise paskelbti streikus, organizuoti mases ir sukelti visus reikalingus fondus.

11. PARTIJOS POLITIKA VEIKIMUI DARBO UNIJOSE.

(a) Streikai ir algų judėjimas.—Partija turi aktyviai dalyvauti visuose streikuose ir kitose kovose už algas. Jinai turi turėt visiems tokiems masiniams judėjimams reikalingą programą; komunistai turi stengtis įjyti vadovybę tose kovose. Darbdavių kampanija už algų nukąpolimą reikia pasitikti kampanija streikų.

(b) Klasinė Santaika.—Partija turi vesti griežiausią kovą prieš visokius klasinės santaikos planus, kaip antai darbininkų bankai, darbininkų iššūrenai ("apdrauda"), B. & O. planas ir tt., kuriuos dabar reikalingai burokratai užkūrė ant darbininkų. Organizavimas kompaniųjų unijų ir apgavingos formos industrinės demokratijos labai toli pažėngė Amerikos pramonėje pastaraisiais keliais metais. Darbdaviai bando sudavoti organizaciją j pačių kontroliuojamas, kad tuomi su laikyti darbininkus nuo dėjimosi prie darbo unijų, kurios ištikrųjų kovotų už savo klasės reikalus. Į šią jlytį, spalva, tauta, išsilavinimą ir tt. Dirbtuvių komitetai bus ta priemonė, kuri suvienys darbininkus įvairiose dirbtuvėse, kaip unijistus, taip neunijistus. Dirbtuvių delegatai išreikš darbininkų reikalavimus ir bus pamatas bendrai kovai prieš kapitalizmą. Dirbtuvių komitetai turi būti panaudojami organizavimui neorganizuotų darbininkų. Vienas iš vyriausių darbų mūsų Partijos dirbtuvių branduolių, tai bus sudarymas dirbtuvių komitetų ir parėmimas jų organizavime neorganizuotų darbininkų j darbo unijas.

(c) Bedarbė.—Unijos mūsų Partija varys veiklią kampaniją prieš bedarbo pavojų. Kur bus reikalinga, jinai skelbs ir organizuos bedarbių tarybas. Jinai reikalau, kad darbdaviai ir valdžia aprūpintų bedarbius darbu ir algomis, kurios pilnai aprūpintų darbininkus pragyvenimui.

(d) Darbas Tarp Juodevių.—Juodevičiai darbininkai darosi vis svarbesnis ir svarbesnis faktorius industrijoje. Darbdaviai griebiaisi visokių priemonių, kad pavaudoti juodevičius darbininkus prieš juodevičius, o baltveidžius prieš juodevičius, idant, pagaliau, abejus su mušus. Pastatydamas tam tikrus užtvares prieš juodevičių darbininkų įstojimą j darbo unijas, burokratija pagelbsti darbdaviams šitose jų pastangose. Reikia griežtai kovoti prieš toki burokratijos darbą. Darbininkų Partija turi vesti kovą istisai darbo unijų judėjimą, kad įtraukti juodevičius darbininkus j unijas ir laimėti jiems lygias teises ir lygią apsaugą su baltveidišiais darbininkais pramonėje. Kur baltveidių darbo unijos atsaisako išleisti juodevičius, ten reikia organizuoti naujas juodevičių darbininkų unijas.

(e) Sovietų Rusijos Pripažinimas.—Partija varys įtemptą kampaniją darbo unijose už pripažinimą Sovietų Rusijos, panaudodama Anglijos darbo unijų raportą sutrumpintoje formoje apie Rusiją kaipo vieną iš priemonių.

(f) Išmetimas iš Unijų.—Partija pakartoja savo nusistatymą prieš mėtymą iš unijų narių. Ten, kur išmestų darbininkų tėra nedaug, jie turi pasilikti surišti su vietinėmis Darbo Unijų Švietimo Lygos grupėmis. Bet kur jų skaičius yra didelis, ten jie turi būt suorganizuoti j unijas išmestų darbininkų. Si-

tie išmestieji darbininkai turi kovoti už sugrąžinimą jų j senąsias organizacijas. Kuomet miesto centralinė darbo unijų tarypa išmeta delegatus, tai reikia reikalauti, kad jie būtų priimti atgal, perrenkant juos iš naujo jų atitinkamuose ir kaluose. Tokius reikalavimus reikia sudrūgtinti gavimu pritarimo kitių tos vietos unijų ir paduodant apeliacijas, paremtas plačia agitacija, j tarptautinių unijų pildomas tarybas ir j konvencijas, kuomet tarybos atmeta.

(g) Indžionksinai (Uždrūdinimai).—Kur tik teismai išduoda prieš streikierius indžionksinus, atimantčius jiems teises, Partija turi stengtis sukelti streikierius ir darbo unijų judėjimą prie masinio indžionksinių laužymo.

(h) Nepriklausomos Unijos.—Partija užgria tuos Raudonųjų Unijų Internacionalo, Trečiojo Kongreso tezių paragrafus, kurie kalba apie sauskaimą visu tokių unijų konferencijos; ir visu punktuose, kurie radosi Darbo Unijų Švietimo Lygos programoje, patiektoje Trečiam Internacionale Kongresui.

(i) Nepriklausomos Unijos.—Partija užgria tuos Raudonųjų Unijų Internacionalo, Trečiojo Kongreso tezių paragrafus, kurie kalba apie sauskaimą visu tokių unijų konferencijos; ir visu punktuose, kurie radosi Darbo Unijų Švietimo Lygos programoje, patiektoje Trečiam Internacionale Kongresui.

Telephone Triangle 1450.
LIETUVIS FOTOGRAFAS
IR MALIORIUS
Nufotografuoja ir numaliovoja visokius paveikslus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais.
Darbą atlieka gerai ir pigiai.
Kreipkitės šiuo adresu:
JONAS STOKES
173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.
Bell Phone: Oregon 0863-J.
Dr. Ignotas Stanke
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
L—E—T—U—V—I—S
DAKTARAS (gydytojas) IR CHIRURGAS (daro operacijas).
OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedėliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

Detroito Lietuvių Darbininkų Aptiekos
Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kušiose galima pirkti visus daug prieinamesno kainą, negu kur kitur dabartiniu laiku.
M. A. KISHON, Aptiekorius Savininkas
8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST., DETROIT.

PIRKITE DABAR, NES VELIAU NEBEGAUSITE!
Dovanokite Sau ir Draugams D-ro W. Robinseno knygas apie Lytinį Žmonių Gyvenimą.

PATARIMAI MOTERIMS APIE LYTIŠ DAILYKUS	Knygos su paveikslais.
	Kaina po \$2.00
	viena;
	už abi \$4.00.

Čia aprašyti visi vyrų lyties reikalai; blogi lytiški protai ir kaip nuo jų atprastis; lytiškos ligos ir jų išsivaidėjimas; prostitucija; apsvaidėjimas ir palaikymas melais šeimyninėje gyvenime, ir kiti reikalingi pamokymai.

Čia aprašyti visi vyrų lyties reikalai; blogi lytiški protai ir kaip nuo jų atprastis; lytiškos ligos ir jų išsivaidėjimas; prostitucija; apsvaidėjimas ir palaikymas melais šeimyninėje gyvenime, ir kiti reikalingi pamokymai.

Pasiskubinkite. Dabar perkantiems pridėdame dovaną po keletą įdomaus pasiskaitymo knygelių.
Reikalavimus ir pinigų adresuokite:
J. BARKUS
Box 129, Gen. P. O. New York, N. Y.

"MOTERIS IR IŠPAŽINTIS"

Šiuo antgalviu brošiūra jau prirengta spaudai ir ne užilgo bus išleista. Ją reikia kuvo plačiausia paskleisti tarpe lietuvių darbininkų ir darbininkų, ypatingai tarpe, kurie tebetiki kunigams ir jiems tarnauja. Tegu kiekvienas žino, ką kunigai išdarinėja, spaviedodami moteris ir merginas.

Šią brošiūrą išleidižia "Laisvės" bendrovė. Norime žinoti, kiek spausdinti, todėl visi, kurie norėtumėte paplatinti šią brošiūrą, tuojau užsisakykite. Juo greičiau paduosite užsakymus, tuo greičiau brošiūra pasirodys. Brošiūra turės apie 100 puslapių, o kaina tiktai 20 centų. Platintojams duosime gerą nuosimtį.

Siųskite užsakymus šiuo antrašu:
"LAISVĖ"
46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Rugpjūčio, 1925
NE JUOKAI
svetėsnia.
rtą parapijin
minyska klasė
žiniai, kas yra
z: — Nug, to
(papykus) —
isti taip kalbinti
būtu šventesnia
s — Nug, to
rešė patį Kristų
nesa tik varg
ta blyna. Tod
esnis.
Atpirko.
atėjęs j paraf
ainė, ir pradė
davinėti klaus
es prie vieno va
ia.
pirko?
— Ogi Judovis
— Tu, vers, ne
dievo sūnus Je
— mirdamas an
nus atpirko.
— Ar Jezus bū
igu Judovius iš
ves.
(paraudej) —
lnio vaikel!
Bijūno žiedas
rgaitės.
aitės ant gatv
didelėmis lė
us jų drangė
judvi garvė
ų mamė mup
i gyvos?
bet kai paspa
gyvos, nes ma
akė, kad man
lėle, o iš lė
yva.
mamė durm
kai perka
aitų Viktor
raktorius Saba
stu mara
i? Ko susira
odel daraktori
unciate? Ar
mtėjote, ar
Ar jum plink
ar patišėlini
ik op, felle
ni kitiem dži
tai tik keli
kad jūs kre
ią mano spū
tas girdeit
urs trul
Daraktorius
Kabineto Kri
Elta pranes
mo ministrų
atsistatydin
žinių dar m
Ministeris
v. Petrusis
pro Klaipė
ngą pas val
tą. Laukiam
nadienio ryp
dabro Plūg
monetų rima
os sidoro m
modelian
žiai bus j
ir pavir
pjučio mė

DIDŽIOJO NEW YORKO ŽINIOS

ONA JESKEVIČIENĖ

"Laisvė" buvo mėnėta kad 17 d. rugpjūčio numirė d. gė Ona Jeskevičienė-Akelaitė. Dabar noriu trumpai parašyti apie Onos gyvenimą ir laidotuves. Ona Akelaičiūtė, ūkininko dukterė, Lietuvoje nepasitenkino skurdžiu gyvenimu ir kaip visos bei visi atvyko Amerikon "laimės" jieskoti. Lietuva ji aplėdo 1897 metais ir 1898 m. apavėdė su Jeskevičiumi. Veik visa laiką gyveno Mahanoy City, Pa., angliakasių kairystėje. Po 1905 metų Rusijos revoliucijos, ji, 1908 metais, nuvyko Lietuvon. Ten jau pūtė kitoks vėjas, darbininkų judėjimas buvo didesnis ir Ona pradėjo juo žingsniauti. Pagaliaus, gyvendama Mariampolėje, ji susipažino ir su naujosios gadynės žmoniš, pradėjo situo judėjimo domėtis.

Iš Lietuvos vėl grįžo Amerikon 1910 metais ir jau pradėjo visai kitaip protauti. Pirmiau j Amerikos socialistus nekėpė domės, bet kada sugrįžo iš Lietuvos, jau pradėjo jiems pritariuti ir, rodosi, 1912 metais, jėl ne anksčiau, prisirašė prie Lietuvos Socialistų Sąjungos ir jėl pradėjo veikti. Žinoma, turėdama nedidelius vaikus, negu-

lėjo daug veikti, bet visgi veikė, kiek jai aplinkybės leido.

Kada Amerikoje jau prasidėjo judėjimas tarpe lietuvių moterų ir tapo įkurta LMPS, tai Ona, gyvendama angliakasių karalystėje, pradėjo organizuoti vietinę kuopą. Prie kuopos organizavimo jau prisidėjo jos dukterė Elena, kuri dabar visiems Amerikos lietuviams yra žinoma veikėja ir kalbėtoja, ir Dubosienė-Janušonienė. Jos LMPS kuopą suorganizavo 1916 m. ir per visą laiką joje veikė, kiek tik galėjo. Kada buvo suvertas LMPS VI Rajonas, tai Ona daugiausiai rūpinosi jo reikalais. Vienu tarpu šitas Rajonas buvo apmiręs, tai Ona daugiausiai darbavosi, kad Rajonas atgautų. Nebuvo nei vienos konferencijos, kurioje ji nebūtų dalyvavusi.

Kada įsikūrė ALDD, tai taisy laikais daugelis priešinosi šitai draugijai. Bet kaip greit buvo pastebėta, kad ji gyvuos ir kaip greit pradėta visur organizuoti kuopas, Ona prisidėjo ir prie šio darbo ir visą laiką laikėsi šioje organizacijoje.

Ivykus LSS skillimui ir įsteigus Komunistų Partijai, Ona sykiu su kairiaisiais prisidėjo prie Komunistų Partijos. Užėjus reakcijai ir Komunistų Partija nuvariusi ir požeimi, Ona nepasitraukė, kaip kad daugelis padarė, bet prigulėjo prie nelegalės Komunistų Partijos ir veikė, kiek ji galėjo. Kada Komunistų Partijoj apsirėškė frakcijos, Ona buvo linkus prie kairiųjų, bet aktyviai jė tarpe nesidarbo.

Ji buvo prisidėjus ir prie "Laisvės" Bendrovės.

Žodžių kur tik buvo koks nors darbininkiškas judėjimas, kur tik kūrėsi kokia nors darbininkiška organizacija, mes visur Oną matėme, visur ji dalyvavo ir pagal savo išgalę veikė. Kur tik įvyko kokie nors suvažiavimai, mes matėme ir Oną. Tuo tarpu ji nebuvo jau taip jauna, nes dabar, kada persiskyrė su mumis, turėjo 49 m. amžiaus. Taipgi trijų lūdiškių motina. Vadinasi, veikti jau nebuvo taip lengva.

Bet liga pakartė jos sveikatą. Rodosi, 1922 metais buvo taip vadnamas didysis "Laisvės" Bendrovės suvažiavimas, į kurį atvyko ir Ona, kaippo šeri-ninkė. Važiudama iš to suvažiavimo, ji labai peršalo, įgavo šaltį ir vidurius. Iš to gavo širdies ligą. Nuo to laiko ji pradėjo sirgti. Liga nors ir nepaguldė j lovą, bet jau darbininkų judėjime negalėjo taip dalyvauti, kaip pirmiau dalyvavo.

Sveikata vis ėjo blogyn ir blogyn, liga vis didinosi ir didinosi. Pagaliaus, pradėjo šis metų jau atgulė lovon. Vyras ir vaikai dėjo visas pastangas, kad ją pagydžius, bet sveikata blogėjo. Buvo manyta, kad jeigu paguldžius j ligoninę, gal ten pasveiks. Todėl iš Mahanoy City ją atvežė j Brooklyna ir paguldė j Bushwick ligoninę. Būnant jai ligoninėj, gydytojas Paulionis dėjo visas pastangas, kad kaip nors jai pagelbėjus, bet jau nebuvo vilties pasveikimui. Ligoninėj iš-

gulėjo nuo 10 d. gegužės iki 3 d. rugpjūčio. Paskui j pradėjo prašyti, kad vaikai j pajam-tų iš ligoninės namus. Jos prašymas buvo išpildytas. Ji manė, kad namie bus ramiau ir geriau jausis. Bet tuo ramumu neilgai džiaugėsi, nes namuose išbuvo lygiai dvi savaites ir numirė.

Sirgdama pagėdavo, kad jė sudegintų krematorijoje. Jos noras buvo išpildytas, nes 20 d. rugpjūčio jos lavonas tapo sudegintas. J krematoriją palydėjo nemažas būrelis giminių, draugų ir draugių. Pirmą, ne-gu lavoną atiduoti ugnies liežuviams, d-gė K. Petrikienė ir dirg. L. Prūseika pasakė po trumpą prakalbėlę. Kalbėtojai nurodė, kaip Ona darbavosi dėl darbininkų labo, kaip jė troško, kad jos kūdikiai būtų išauklėti darbininkiškoj dvasioj ir kad jie testų tą patį darbą, kur jė dirbo. Kalbėtojai priminė, kad jos troškimas išsipildė, nes sū-nų ir dukteris išauklėjo darbininkiškoj dvasioj. Kalbėtojai pasakė, kad nors j mirė, bet jos dvasia niekad nemirs, j vėsomet darbininkų tarpe bus.

Po prakalbų d. Onos kūnas buvo atiduotas ugniai, kuri pavertė j j pelenus.

Pasilikio dideliame nuliūdime vyras, sūnus Juozas ir dukterys Elena ir Emilija; taipgi brolis Motiejus Akelaitis ir sesu, kurios vardo nežinau.

Pagerbimui Onos, buvo prie jos karsto vainikai nuo šių asmenų: vyro, sūnaus Juozo, dukterų Elenos ir Emilijos, brolio Akelaičio, A. Pajaucko, A. ir K. Petriku, Briedžio, laisviečių ir LMPS 33 kuopos iš Mahanoy City, Pa., nes jė prie tos kuopos prigulėjo. Rodosi, dar vienas vainikas buvo nuo ko tai, bet per klaidą nepasizymėjau.

Prie užbaigos turiu tiek pridurti, kad draugė Ona visą amžių gyveno skurdžiai, neturėjo perteklingo gyvenimo. Ji troško, kad nors vienai savo dukrelei suteikus augstesnį mokslą. Ir jaunesnioji, Emilija, užbaigus vidurinę mokyklą, pastojė j kolegiją ir pradėjo studijuoti medicinos mokslą. Bet draugei Onai jau nelemta buvo išvysti savo dukrelę Emiliją užbaigusią medicinos mokslą. Mirtis ją išrovė iš mūsų tarpo.

Nors mes netekome vienos draugės, bet jos nuveikti darbai pasilieka mūsų tarpe ir tie darbai ir dėro darbininkų tarpe neužmirština, gyvuojanti per ilkus metus. Jos dvasia pasilieka darbininkų ir darbininkų tarpe.

Duoklių Sekretorius ir Rateljinkai.

Vargiai mes kitur surastume tokių ignorantų, kurie randasi ratelio eilėse. Buvo F. Vaitūkaišis delegatu, kaip jam reikėjo aplėsti delegato vietą, kiek tada buvo "trobelis". Tas žmogutis įsikirtęs laikėsi ir tiek. Antra komedija atsikartojė su Mielausku. Tas irgi j kelias savaites nesiskaitė su 54-to lokalo tarimais ir rinkimais. Jis sekretoriavo panašiai j Bubių. Bet užmas nabagas išėjo iš tos vietos.

Bet ši trečioji komedija su A. Bubniu, tai užvis durniausia. Jo rinkimai turėjo atsi-būt 28 d. birželio, bet tas asmuo, su savo sėbrgais pasitaręs, apsisukė, kad Joint Boardas mažina viršpinikus ir jis bus tik liepos mėnesį ir eis j dir-tuvę, kur jam už gerą tarnystą Goldbergis duos vieta kokią tai firmoj su specialiu užmo-kesčiu.

Praslinko ir liepos mėnesis, o tas ponaitis kaip sėdi, taip sėdi unijos ofisė ir ima iš narių duokles. Pasidarė nepakencia-mas dalykas jau ir ratelin-kams. Mat, valdyboje yra ne ratelininku ir jė nuolatos klau-sinėjo: "Ar ilgai Bubių se-kretoriaus?" Rateljinkai sto-ja, kad šaukti susirinkimą ir daryti rinkimus. Lygtečiai pil-nai su tuo sutinka.

Kaip greitai nutaria, taip greitai ir sušaukia lokalo susi-rinkimą ant 13 d. rugpjūčio. Susirinkime pasirodė keista at-mosfera. Vieni ratelininkų perstato Bubi, kiti Mender, o treči Buza. Tik po kiek laiko perstato P. Montvila, kataliką ir ratelio nemenką "čyfa".

Einant rinkimams, ratelinin-kas Montvila balsais sumušė lygtejį J. Dovidaitį. Nors kelotas reikalavo išmąjo skaityti balsus, bet visiems maršalkoms susitaik-kius skaityme balsų, tai nebuvo prasmės reikalauti antro per-balsavimo. Nors, po rinkimu, patys ratelio maršalkos viešai dirbtuvėse gyvėsi, kad jiems ly-giečių skaitytuos pasisekė ap-mauti. Na, kad pasisekė, tai ju giliukas, šiandė apie tai ne vieta kalbėti. Bet šiandė svar-bu išrinkti žmogų vieton įsta-tyti.

J. Butvydas.
(Toliaus bus.)

PRANESIMAI IS KITUR

PATERSON, N. J.—Vietos Ame-rikos Darbininkų Partijos skyrius rengia labai puikų pikniką, kuris įvyks 23 d. rugpjūčio, Hawthorne, N. J. Visi vietos ir aplinkinių lie-tuvių dalyvaukite tame piknike, nes žinote, kad j rengia darbininkų partija ir mūsų, kaipo darbininkų, pareiga savo parengimus parenti.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau savo kaimyno Povilo Jonušiorio, Krasnavos gmino, San-krų kaimo. Turiu labai svarbų re-ikalą, todėl melžiu atsisaukti arba kas žinote pranešk j šiuo adresu: F. A. Ragineckas State Sanitarium, So. Mountain, Pa. 199-200

PARDAVIMAI

RICHMOND HILL SEKCIJOS parsiduoda namas 10 kambarių, su visais įtaisymais, plotas žemės 60 per 113 pėdų. Visas apdointas py-čiomis, griūšėmis, vynuogradais, bel kvietkėmis. Pigus pirkiny, paran-kioj vietoj; vienas blokas nuo e-lektoriaus stoties. Kreipkitės pas M. Kichas, 579 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel. Stagg 4032. 198-199

ATEITIES ŽIEDO JAUNUOLIAMS SKAITYMAI

LIETUVIŲ MOTERŲ PROGRESYVIO SUSIVIENIJIMO IŠLEISTAS VAIKAMS VADOVELIS TAI YRA PUIKI IR PAMOKINANTI KNYGA 224 puslapio, drūtais popieriniais aparais. Kaina tik 50 centų Su užsakymais kreipkitės šiuo adresu: "DARBININKŲ BALSAS" 46 Teneyck St., Brooklyn, N. Y.

PARDUODAM FARMAS, NAMUS ir viokius biznius Hartforde ir aplinkė. Dabar labai gera progą pirkti didelį ir miestą labai sparčiai augantį ir nuosavybės kyla, o turint pinigų, tai galima daug laimėti. Taip pat galite norite pirkti farmą, tabaką, gyvulių, paukščių ir daržovių, tai geriausia pirkti šioj apie-klė, nes laukia lygus, žemė gerai tikras, brangiau parsiduoda negu kitur. Norinti ką nors pirkti, m-lookit, ateiti j mūsų ofisą, o iš toliau išankstai pranešk mums, kad da atvažiuosit, tai mes pasitiksime ir visi būsit užgambinti. M. Švilpa and J. Nixon Real Estate 518 Main St., Hartford, Conn. Tel. 2-6518 196-223

Parsiduoda nentinimo įrankiai už pigia kaina. Taipgi parsiduoda ir formišius 4 kambarių. Kas nupirks, galės ir kambarius randuoti. Jei nerastite namie, tai palikit raščiuka store. A. Tvarijonas 241 Humboldt St., Brooklyn, N. Y. 197-202

PARSUDUODA GERA FARMA. Vyrai, pasitikite, nes kas pirmeni, tas laimėnėnis. Jus laukia gera progą. Parsiduoda žemi didele farma, 105 akrai geros žemės, geri budinkai. Tik j kaimo pieto ir marketo. Parsiduoda su kuskom, kas tik ant farmos randasi formišias, mašinos, veivai ir gyvuli-avis: 4 arkliai, 4 jausų veivai, 11 karvių, 1 bulius, 3 žąsys, 10 kiaulių, 3 antys, 3 kalakutai, 200 vištų, 50 karvelių. Parduvinio priežastis-savininkas nori greit išvažiuoti Lie-tuvon, tad parduos už pigia kaina, būtent už \$6,000. Kas prirodys pir-kiką, tas gaus \$100 dovanų. Frank Bartasius R. F. D. No. 4. Ulster, Pa. 197-200

Parsiduoda didelė valgykla (res-toranas). Lease'as ant 5 metu. Yra geras kambarys gyvenimui. Parda-veimo priežastis-liga, todėl greit parsiduoda ir pigiai. Atsišaukit šiuo adresu: Driggs Ave., Kammas Fil-more Place, Brooklyn, N. Y. 197-199

Parsiduoda 2 seimynų mūrinis nam-vas, yra visi įtaisymai, extra lotas, gražas daržas, driveway, puikioj vietoj. Gera progą pigiai pirkti. A. Pilitz 221 Fresh Pond Rd., Maspeth, L. I. 197-199

ISRANDAVOJIMAI

GERA PROGA, kas iš lietuvių norite gyventi už miesto, ant tyro oro, labai gražioj vietoj ir puikiam name, tai atsilankykite pas mane apžiūrėti mano kambarius. Aš turiu parandavojimui del kelii seimynų po 6 kambarius. Būnda labai pigi. Už-tikrinu, kad patiks. John Lucas 8384 Richmond Terrace, Mariners Harbor, S. L. N. Y. 197-199

REIKALAVIMAI

Reikalingas apsisėmė darbininkas (nevedes) prie namų darbo. Gaus mėnesinę algą, kambarį ir valgi. At-sišaukit tuojaus. A. Gabalin 2995 W. 29th St., Coney Island Brooklyn, N. Y. 197-199

Dr. A. Petrika LIETUVIS DENTISTAS

X-Spinduliu diagnoza 221 SOUTH 4TH STREET BROOKLYN, N. Y. Priešais "Bridge Plaza" Valandos: 10-12 prieš piet 2-8 po piet Penktadieniais ir sekmadieniais tik sulyg sutarties. Telefonas: Stagg 9105

J. LEVANDASKAS GRABORIUS

107 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.

NAUJAS IŠRADIMAS DEKSNIO GALINGA MOSTIS Gydo, Reumatizma, Ranku, Koju, Nusarus skaudėjimas, Sakti, Ranku, Koju, Urtikaria, Duseili, Galvos skau-dėjimas, ir teip visokių skaudėjimus (tik nevarona). Tūkstančiai žmonių yra išgydė o milijonai dar nežino apie tai. Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta nusio, kiek j pati svei- cis naudos gydymu. Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centu extra už persiuntimė. Klauskite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT. Deksnis Ointment Co. 518 MAIN ST., BOX 352 HARTFORD, CONN. U. S. A.

AR NORI VALG GERĄ DUOKLĮ GARSO KEPTI (Seniausis įrenginys) Turėdami kokį nors reikiamą valgyti gerą, ir kaip padaryti dom, kreipkitės j mūsų Duma ir j kitus miestus. W. Masilevicius A. Shrupis 209 BEDFORD AVE. BROOKLYN, N. Y. Telephone Greenpoint 198

Tel. Stagg 4697 **A. L. CLOTHING CO.** LIETUVISKA DRABŲŲ Parduoda Mes užlaikome didžiausią lietuvių jausių drabužių sąrašą, ir renei ir vaikams. Taipgi siūnoms sakymų ir "Mail Orderis" j kaim per mūsų agentus. Užlaikome didelį parduoti mados aukelį. Krautuvi aldiry mis dienomis nuo 10-30 ryto iki 10-30, neledidieniais ir šventadieni- ryto iki 1-30 po pietų. Ateikite pasižiūrėti. A. L. Clothing Co. 216 Manhattan Ave. Brooklyn

VYRIŠKŲ DRAPANŲ KRAUTU Užlaikau drapanus geriausių kompanijų. Skryblės, kurtis ir vaikams. Padarau nuo lietaus apsiaustus (rainkinius) moterims ir vaikams. Prašau Tamistą reikale atsilankyti, o būsite pilnai apgauti. **S. PAUZA** 131 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Lietuvių Technikos, Automobilių MOKYKLA — ir — DIRBTUVĖ geriausiai įrengtoje vietoje. Praktikos pamokos išardyt, sutaisyti ir sudėt visokių motorus, apie elek-trą ir važiavimą. Pilnas kursas šoferio-mechaniko lietuvių ir ang-lių kalboj veda visiem žinomas ir per 15 metų prityres Inspektorius L. TIKNEVIČIUS. Garantuojame laisvą ir diplomą. Pajieškome darbo. Ateikite apžiū-rėti mūsų mokyklą. Mokykla atdara nuo 9 ryto iki 9 vakaro, rėti nuo 11 val. ryto iki 3 val. po pietų. Kleos odinėjimas. **NEW YORK AUTO SCHOOL** 228-2nd Avenue. (Kampus 14 gatvės)

Dr. LOUIS ZINS, SPECIALISTAS Gydom pasekmingai įvairias ligas **VYRU IR MOTERŲ** NEPAISANT KAIK PAVOJINGA KAIK SENAI KENTIS GALIU PAVOJINGA MANO GYDYMAS SUTEIKIA MES įvairuose apsirėikimuose lig- Odos, Kraujo Nevulume, Odos Supu- niškų Skaudulių, Abėgno Nervų Slėp- nių, šlapinimosi Nesmagumu, Reumatiz- merhoido ir visų kitokių ligų. Ar žino- zamumuoti savo kraują ir ar žino- padėtį? X-Ray; kraujas tiriamas Wasserman tema ir vaistais. Teisingas tyrinėjimas. **KALBAME LIETUVISKAI.**

PATARIMAS IR EGZAMINAVIMAS DYKAI. Kasdien: nuo 9 iki 9 val. vakare. Nedėliom: nuo 9 ryto iki 4 p. p. **DR. ZINS** 25 METU SPECIALISTAS 110 East 16th St., Tarpe 4 Ave. ir Irving Place New York

"DARBININKŲ BALSAS" Leidžia Lietuvių Moterų Progresyvis Susivienijimo Išėina prieš pirmą kiekvieno mėnesio. PRENUMERATOS KAINA METAMS 2 DOLERIAI. Tai yra labai interesingas ir pamokinantis žurnalas. Jis pa apmąšymas viso tarptautinio moterų ir abėlio darbininkų mo. Daug talpinama eilių ir apyskų. Kiekvienas, norintis ir pamokinančių pasiskaitymų privalo užsirašyti "Darbininkų BALSAS" ir ypatingai moterų privalo skaityti, nes daug moterų klaidin- denama jame. **"DARBININKŲ BALSAS"** 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Jei Nori Būt Sveikas, Valgyk Valgius, Gamintus **LORIMER RESTAURANT** 417 LORIMER ST. "Laisvės" Name, Brooklyn. Kuriam dar neteko buti ir paragauti tikrai lietuviškai pagamintų valgių, tai melžiamė atėiti ir persitiktinti. Savininkai: A. VELICKA ir J. SUTKUS

Įngedę Dantys — Suirus Sveikata Išgydymui dykal. Savo darbą garantuojame. Taisome ant išmokecimo. **DR. H. & J. ZASULY** Chirurgai-Dentistai 57 So. 2nd St., Brooklyn, N. Y. (kampus Havemeyer) Antras ofisas: 188 Flatbush ave. Cor. 5th ave.

PARSIDUODA Nepraleisk šių Progu. Ateik ir Peržiūrėk Šiuos Namus: **RIDGEWOOD APIELINKĖ:** 6 seimynų mūro namas, po 5 kambarius, su baldomis maudyneimis ir sinkonis, visai kambariai šviesūs; geras barjenas. Randoš atnešą \$1,800, kaina \$14,500, įmokėt \$3,000. 6 seimynų mūrinis namas, po 4 kambarius; su maudyneimis, elek- tra; viskas geriausiame paėjime. Randoš atneša \$2,100, kaina \$17,000, įmokėt \$5,000. 2 seimynų, garadžiai, mūrinis namas; dalioj vietoj, kaina \$13,000, įmokėt \$3,000. **CYPRESS HILL:** 2 seimynų, štoras, 2 garadžiai. Randoš \$2,124. Kaina \$17,000, įmokėt \$4,000. **EAST NEW YORK:** 3 seimynų mūrinis namas, su visais įtaisymais. Randoš \$1,800. Kaina \$12,500, įmokėt \$4,000. Lotas 25 X 100. **MASPETH:** 2 seimynų, 1 garadžius, kampas. Kaina \$7,500, įmokėt \$1,500. 2 seimynų, 1 garadžius. Kaina \$9,000, įmokėt \$3,500. **WILLIAMSBURGH:** 10 seimynų mūrinis namas, po 5 kambarius, su maudyneimis, elektra. Randoš atneša \$4,020, kaina \$23,500, įmokėt \$6,000. **STUYVESANT:** 8 seimynų mūrinis namas, po 6 kambarius ir maudyne, dalioj vietoj, arti mokyklos, 2 blokai nuo Broadway. Randa \$3406, kaina \$24,500, įmokėt \$7,000. **KULIS REALTY COMPANY, INC.** 468 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel. Stagg 7689 (196-207)

LORIMER RESTAURANT 417 LORIMER ST. "Laisvės" Name, Brooklyn. Kuriam dar neteko buti ir paragauti tikrai lietuviškai pagamintų valgių, tai melžiamė atėiti ir persitiktinti. Savininkai: A. VELICKA ir J. SUTKUS

KI
\$14,531.9
Prisipaž
Prikand
Darbin
Fasizma
Ras
Lietu
merikai
lerių. I
sumokė
\$14,531.9
lionų d
dviejų n
gyventoj
ka suma
viskas. Francija
ir stadi
tininkai l
la Amer
ma dar
skolina.
tūras
rargdier
tokių g
na, kad
gyvenim
tvarkos
Viena
Lietuvos
spauda
ri labai
apie S
Seniau
ni puol
kiti lail
bliks
jant, b
ti daug
kyti ap
są j ni
Main
dentas
ko, k
ies
e
andos
gali už
akcini
kanita
laikyti
Pirr
vietų
darbo
vėliau
o dab
rodo,
pagar
negal
(kad
sugrį
pasal
stian
apie
yra i
prop
ma
gu-
Liet
cija
It
Vals
vals
tuot
past
tas
tuot
dab
din
ly t
o p
lid
idg
no
va
na
tv
to
ke
ku
k
v
b